

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Nadejda Toma,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 23 noiembrie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în privința inculpatei

Pinteac Diana XXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>07.10.2020 – 23.11.2021,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>14.12.2021 – 17.05.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>11.08.2022 – 14.11.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 23 noiembrie 2021, Pinteac Diana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la **art. 220 alin. (1)** Cod penal și liberată de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

2. Instanța de fond a constatat că Pinteac Diana, **este învinuită** de comiterea infracțiunii prevăzute de **art. 165 alin. (1) lit. a), f), g)** Cod penal, individualizată prin trafic de ființe umane, adică recrutarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scopul exploatării sexuale comerciale, săvârșită prin amenințarea aplicării violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, înșelăciune, și prin abuz de poziție de vulnerabilitate, în următoarele circumstanțe de fapt.

Pinteac Diana, aproximativ în perioada de timp cuprinsă între toamna anului 2013 și sfârșitul anului 2014, aflându-se în s. XXXX, r-nul XXXX, acționând intenționat, conducându-se de motivul de profit, urmărind scopul exploatării sexuale comerciale a lui Ungureanu Pelaghia, ***prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială și familiară grea și lipsa surselor financiare de întreținere) și înșelăciune manifestată prin promiterea obținerii unui venit considerabil***, a recrutat-o pe Ungureanu Pelaghia, pentru a presta servicii sexuale diferitor bărbați.

În continuare, inculpata, urmărind scopul său infracțional, ***a adăpostit-o*** pe Ungureanu Pelaghia, într-un apartament din mun. Chișinău, str. XXXX, închiriat pentru prestarea serviciilor sexuale și continuându-și intenția sa criminală, a organizat plasarea anunțurilor în ziarul „Makler” și pe site-ul 999.md, cu pozele lui Ungureanu Pelaghia, din conținutul cărora rezultă că aceasta prestează servicii sexuale contra plată, în vederea identificării și selectării persoanelor pentru prestarea ulterioară a serviciilor sexuale contra plată, în apartamentul unde a adăpostit-o pe Ungureanu Pelaghia.

Ca urmare a acțiunilor întreprinse de către Pinteac Diana, Ungureanu Pelaghia a fost exploatată sexual în prostituție, aproximativ în perioada de timp cuprinsă între toamna anului 2013 și sfârșitul anului 2014, iar ***când Ungureanu Pelaghia refuza să presteze servicii sexuale, era impusă prin amenințări că nu își va mai vedea copilul și prin amenințare cu răfuială fizică***.

Tot în această perioadă, Pinteac Diana, periodic solicita de la Ungureanu Pelaghia mijloace bănești pentru achitarea chiriei apartamentului și plasarea anunțurilor în ziarul „Makler” și pe site-ul 999.md, precum și jumătate din mijloacele bănești obținute în urma prestării serviciilor sexuale diferitor bărbați, fapt despre care Ungureanu Pelaghia nu a fost informată inițial de către Pinteac Diana.

Instanța a reținut că din probele examinate, se deduce cu certitudine că între partea vătămată și inculpata au avut loc discuții cu privire la activitatea pe care o practica inculpata (și anume prostituția) și în urma acestor discuții, partea vătămată a decis să practice această activitate împreună cu inculpata, însă nu este clar când anume a avut loc această discuție și cum anume s-a desfășurat (ne fiind administrate careva probe în acest sens), dar cu certitudine se atestă că inculpata a îndemnat-o și a determinat-o pe partea vătămată să practice prostituția, iar partea vătămată, până a începe practicarea prostituției în apartamentul în care locuia inculpata și împreună cu aceasta, a cunoscut condițiile în care urmează a fi practicată această activitate și a acceptat benevol să practice prostituția în condițiile enunțate de inculpată, având libertatea de a accepta sau nu.

Sub aspectul acestor declarații, partea acuzării nu a demonstrat faptul că inculpata ar fi profitat de vulnerabilitatea financiară a victimei Ungureanu Pelaghia, or, potrivit declarațiilor menționate supra se atestă că cea din urmă avea un mod normal de viață, fiind întreținută de către mama sa, din indemnizațiile pentru copil, precum și din pensia ce o primea în legătură cu decesul tatălui său.

Astfel, acțiunea adiacentă de abuz de poziție de vulnerabilitate, imputată inculpatei, nu poate fi reținută.

Totodată, partea acuzării nu a demonstrat faptul că inculpata a înșelat-o pe Ungureanu Pelaghia, prin promiterea obținerii unui venit considerabil, or, potrivit declarațiilor părții vătămate, inculpata i-a propus să presteze servicii sexuale contra bani, tarifele pentru serviciile sexuale fiind de 500 lei pentru o oră sau 300 lei pentru un raport sexual, cu condiția că jumate din banii obținuți și-i lasă sie, iar cealaltă jumătate din bani, să-i transmită ei. Suma de bani care urma să îi revină inculpatei era pentru ca aceasta să meargă la ziarul Makler pentru a plasa anunțuri. Tot atunci a acceptat și a fost de acord cu aceste condiții.

Astfel, partea vătămată a cunoscut condițiile propuse de către inculpată, pe care le-a acceptat, deci acțiunea adiacentă de înșelăciune nu poate fi reținută.

Acțiunile inculpatei au fost îndreptate spre a o îndemna și determina pe Ungureanu Pelaghia la prostituție, în sensul prevăzut la art. 220 Cod penal, deoarece recrutarea ca acțiune principală în cadrul traficului de ființe umane trebuia să fie însoțită de o acțiune adiacentă în modul stabilit la art.165 Cod penal, iar după cum a fost constat, acțiunile adiacente de „abuz de poziție de vulnerabilitate” și „înșelăciune” în speță nu au fost constatate.

În acțiunile inculpatei nu există nici acțiunea de adăpostire a victimei Ungureanu Pelaghia în apartamentul din mun. Chișinău, str. XXXX, or, pentru a putea fi apreciată ca adăpostire în sensul art. 165 Cod penal, faptele inculpatei trebuie să se manifeste prin plasarea persoanelor traficate într-un loc ferit, pentru a nu fi descoperite de reprezentanții organelor de drept sau de persoanele terțe, care ar putea anunța autoritățile despre infracțiunea de trafic de ființe umane, ceea ce în cazul de față nu se atestă.

Referitor la învinuirea că inculpata ar fi amenințat-o pe Ungureanu Pelaghia cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea, în cazurile când aceasta a refuzat să mai presteze relații sexuale contra plată, partea vătămată în cadrul ședinței de judecată a declarat că a avut un conflict cu Pinteac Diana, în urma căruia cea din urmă i-a luat actele de identitate și certificatul de naștere a copilului său. Totuși, conflictul a avut loc din cauza unei datorii pe care aceasta o avea față de ultima pentru procurarea produselor de uz casnic și nicidecum pentru a o adăposti, și pentru a o constrânge la practicarea serviciilor sexuale contra plată.

Astfel, acțiunea adiacentă de amenințare cu aplicarea violenței, imputată inculpatei, nu poate fi reținută, deoarece această acțiune nu a avut loc. Pe de altă parte, acțiunea inculpatei de a-i lua actele părții vătămate și de a o amenința că nu-i va da copilul, au fost comise cu scopul de a o face pe ultima să restituie datoria în legătură cu procurarea de către inculpată a produselor de uz casnic, dar nu pentru a o impune să practice prostituția.

Respectiv, acțiunile de adăpostire cu amenințarea aplicării violenței, imputate inculpatei, specifice componenței de infracțiune prevăzute la art. 165 Cod penal, nu au fost constatate.

Probele administrate atestă cu certitudine că inculpata a tras foloase de pe urma practicării prostituției de către partea vătămată, care a acceptat benevol să practice această activitate, ne fiind constrânsă în niciun fel de către inculpată.

Reieșind din cumulul de probe administrate, se reține cu certitudine următoarele circumstanțe de fapt: „Pinteac Diana, aproximativ în perioada de timp cuprinsă între toamna anului 2013 și sfârșitul anului 2014, a purtat discuții cu partea vătămată Ungureanu Pelaghia cu privire la activitatea pe care o practica inculpata (și anume prostituția) în apartamentul închiriat pe str. XXXX din mun. Chișinău. În urma acestor discuții inculpata *i-a comunicat părții vătămate că în cazul în care aceasta va dori să practice această activitate împreună cu inculpata, va fi necesar să accepte următoarele condiții: să perceapă de la clienți taxa pentru serviciile sexuale fixată de inculpată, să transmită o parte din venitul obținut de la clienți inculpatei și să achite împreună cu inculpata chiria apartamentului și să suporte împreună cheltuielile pentru procurarea produselor de uz casnic și alimentare. În rezultat, partea vătămată Ungureanu Pelaghia a acceptat benevol să practice prostituția împreună cu inculpata în condițiile enunțate de inculpată în apartamentul închiriat pe str. XXXX din mun. Chișinău și a desfășurat această activitate o anumită perioadă de timp.*

Astfel, inculpata a îndemnat-o și a determinat-o pe partea vătămată la practicarea prostituției și a tras foloase de pe urma practicării prostituției de către partea vătămată Ungureanu Pelaghia, fapte care se încadrează perfect în prevederile art. 220 alin. (1) Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Tomița, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 165 alin. (1) lit. a), f) și g) Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de gestionarea resurselor umane pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar pentru femei.

Apelantul a indicat că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor cercetate, iar vina inculpatei pe art. 165 alin. (1) lit. a), f) și g) Cod penal a fost confirmată pe deplin în cadrul cercetării judecătorești, acțiunile aceștia greșit fiind recalificate conform art. 220 alin. (1) Cod penal.

Astfel, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzută de art. 165 Cod penal este unul complex. Aceasta se datorează caracterului complex al faptei prejudiciabile din contextul traficului de ființe umane.

Deci, obiectul juridic special al componentei traficului de ființe umane îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea fizică a persoanei. În contextul infracțiunii prevăzute de art. 165 Cod penal, libertatea persoanei nu prevede doar libertatea fizică adică, libertatea de a se deplasa, de a determina locul aflării sale, dar și libertatea care presupune lipsa oricărei presiuni psihice, îndreptată spre schimbarea comportamentului persoanei traficate. Într-o societate civilizată, libertatea persoanei nu poate constitui obiectul vreunei afaceri. Deci libertatea persoanei reprezintă obiectul principal de lezare, în speță, prin acțiunile sale. Pinteac Diana, prin înșelăciune a recrutat-o pe partea vătămată Ungureanu Pelaghia să presteze servicii sexuale contra plată în locuința închiriată de către inculpată, înșelăciune care s-a manifestat prin ceea ce Pelaghia Ungureanu a fost dusă în eroare cu privire la sumele de bani achitate pentru gazdă, plasare a anunțurilor și impunerea de a achita jumătate din suma primită de la

clienți, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate - „În discuție, Diana i-a propus sa meargă cu ea la Chișinău și să lucreze împreună. Suplimentar, i-a propus să locuiască împreună cu ea, în apartamentul pe care îl închiria. Nu i-a explicat cu ce anume urmează să se ocupe, dar având în vedere discuțiile anterioare pe care le-a purtat cu Diana, a înțeles că este vorba de lucru la cafenea. În Chișinău, Pinteac D. i-a relatat cu ce se ocupă, și anume că prestează servicii sexuale contra plată, adică practică prostituția. I-a propus să practice aceeași activitate cu condiția să i se ofere jumătate din banii obținuți de aceasta. Totodată, Pinteac D. a informat-o în privința tarifelor care se percepeau pentru serviciile sexuale și care erau următoarele: 500 lei pentru o oră sau 300 lei pentru un raport sexual. O altă condiție era plata în jumate pentru serviciile comunale produse alimentare. Din suma de bani care urma să îi revină lui Dianeii Pinteac, aceasta urma să meargă la ziarul Makler și cu ajutorul buletinului său să plaseze anunțuri”.

În contextul infracțiunii specificate, partea vătămată Ungureanu P. a fost informată de către inculpată cu privire la condițiile prestării serviciilor sexuale, iar ultima a primit consimțământul primei, însă acest fapt nu înlătură răspunderea penală a făptuitorului. Chiar dacă victima și-a exprimat consimțământul de a fi traficată, acesta este redus la zero, este anulat, nevalabil, întrucât inculpata a recurs la unul din factorii de viciere a consimțământului și anume folosirea poziției de vulnerabilitate, amenințare de aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei și înșelăciune.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 165 Cod penal se exprimă în fapta prejudiciabilă care cuprinde următoarele două acțiuni cu caracter alternativ: 1) acțiunea principală și 2) acțiunea sau inacțiunea adiacentă.

Conform actului de învinuire, acțiunea principală a laturii obiective a infracțiunii analizate, a fost săvârșită prin:

1) Recrutare - a fost demonstrată în special cu declarațiile părții vătămate Ungureanu P., în care se constată că ultima, fiind vizitată de inculpată la domiciliul ei în r-nul XXXX s. XXXX, în urma discuțiilor a aflat despre starea precară a victimii, manifestată prin lipsa unui loc de muncă și întreținerea unui copil minor și a fost determinată să presteze servicii sexuale contra plată în locuința închiriată de către inculpata Pinteac Diana;

2) Adăpostire - a fost demonstrată în special cu declarațiile părții vătămate Ungureanu P., care coroborează cu declarațiile martorilor Russu Eugenia și Morărescu Ionela, în care se demonstrează că partea vătămată Ungureanu Pelagheia a venit împreună cu copilul ei minor în mun. Chișinău, iar Pinteac Diana a întâlnit-o la gara și i-a achitat drumul, i-a cazat într-un apartament din mun. Chișinău str. XXXX. Ultima primea zilnic bani din urma exploatării sexuale a lui Ungureanu P. Faptul adăpostirii este probat prin declarațiile martorilor Russu Eugenia și Morărescu Ionela, care au declarat că au fost împreună aproximativ de trei ori în vizită în apartamentul unde locuia Ungureanu P. împreună cu Pinteac D., în care acestea prestau servicii sexuale.

Acțiunea adiacentă a infracțiunii investigate își găsește exprimare în modalitățile enumerate de săvârșire a infracțiunii, prin: a) aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei f) înșelăciune; g) abuz de poziție de vulnerabilitate.

Astfel, acțiunea adiacentă este demonstrată prin declarațiile părții vătămate Ungureanu P. și anume ultima, în cadrul audierii, a evidențiat că învinuita Pinteac Diana cunoștea că partea vătămată avea nevoie de bani pentru că are un copil minor la întreținere, că tatăl ei este decedat, iar mama ei este plecată peste hotare la muncă, de asemenea partea vătămată a declarat că la acel moment nu avea bani și Pinteac Diana i-a achitat costul biletului de călătorie la preț de 35 lei, drept consecință se atestă folosirea de către inculpată a poziției de vulnerabilitate.

Înșelăciunea în speța dată se constată prin declarațiile părții vătămate în care a indicat că din suma de bani primiți de la clienți, învinuita îi lua jumătate din bani. Despre faptul dat, și anume că ea va achita și gazda și jumătate din banii obținuți de la fiecare client, Pinteac D. nu i-a spus inițial, deja când se afla în apartamentul din str. XXXX 5.

Aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei se atestă prin declarațiile părții vătămate în care a invocat că inculpata o amenința cu răfuială fizică, ca să lucreze, când partea vătămată nu dorea să activeze și spunea că dacă nu va presta servicii sexuale, nu o să-și vadă copilul. Așadar, se reține prezența unei poziții de superioritate a inculpatei în raport cu victima, deoarece aceasta influența libertatea psihică a părții vătămate cu privire la exploatarea sexuală comercială a părții vătămate.

Infrațiunea prevăzută la alin. (1) art. 165 Cod penal este o infrațiune formală. Ea se consideră consumată din momentul obținerii controlului asupra victimei. Astfel, dacă același făptuitor, de exemplu, recrutează, transportă și adăpostește victima, iar aceste activități sunt însoțite de una dintre modalitățile acțiunii adiacente, deja în momentul recrutării victimei, infrațiunea trebuie considerată consumată. Transportarea și adăposirea victimei se vor referi la momentul de epuizare a infrațiunii specificate la alin. (1) art. 165 Cod penal. Prin urmare, conform speței date se probează că în momentul recrutării și ulterior adăpostirii părții vătămate cu scopul exploatarei sexuale comerciale, infrațiunea dată a fost consumată.

În dispoziția de la alin. (1) art. 165 Cod penal, legiuitorul nominalizează anumite scopuri speciale ale infrațiunii corespunzătoare: 1) scopul acțiunii principale din cadrul infrațiunii prevăzute la alin. (1) art. 165 Cod penal (scopul de exploatare sexuală comercială). Prin „exploatare sexuală comercială“ se înțelege activitatea aducătoare de profituri, care are drept efect majorarea activului patrimonial al făptuitorului, exprimându-se în folosirea victimei, prin constrângere, în prostituție, în industria pornografică sau în alte asemenea activități care presupun exploatarea sexualității victimei.

Așadar, intenția directă a învinuitei se demonstrează prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, căci inculpate, conducându-se de motivul de profit, abuzând de poziție de vulnerabilitate în recrutarea părții vătămate scopul exploatarei sexuale comerciale, își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Potrivit „Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22.12.2008 pentru modificarea și completarea Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 37 din 22 noiembrie 2004 „Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre

traficul de ființe umane și traficul de copii” - în situația unor acte de recrutare, transportare, transferare, adăpostire sau primire a unei persoane, prin amenințare, violență, răpire, înșelăciune, abuz de autoritate, de starea de vulnerabilitate sau prin alte forme de constrângere. ori profitând de imposibilitatea altei persoane de a-și exprima voința, sau prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării acestei persoane, prin practicarea cerșetoriei, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane, prevăzute de an. 165 Cod penal, respectiv în acțiunile învinuitei Pinteac D., se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin (1) lit. a), f), g) Cod penal, deoarece latura obiectivă a fost realizată anume prin organizarea recrutării și adăpostirii părții vătămate, în urma căreia a beneficiat și de bani, de pe urma exploatării acestora în scopul exploatării sexuale.

Latura subiectivă, de asemenea a fost realizată prin intenția directă a inculpatei, deoarece aceasta din start urmărea scopul recrutării părții vătămate în scopul practicării exploatării sexuale.

Astfel, reieșind din probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, vina inculpatei în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost continuată pe deplin. Traficul de ființe umane este demonstrat pe deplin de probele cercetate în instanța de judecată.

Analizând declarațiile inculpatei în coroborare cu alte probe cercetate în cadrul ședinței de judecată, inculpata nu neagă faptul recrutării părții vătămate, în scopul exploatării sexuale comerciale. Ea declară că practica prostituția de mai demult, inculpata i-a propus părții vătămate să practice prostituția, i-a povestit condițiile de lucru, care este venitul din practicarea activității de acest gen, a adus-o în apartamentul pe care inculpata îl închiria de mai demult în care și au fost prestate servicii sexuale contra plată, a plasat anunțurile în ziarul Makler despre acordarea serviciilor sexuale. La plasarea anunțurilor, inculpata a folosit buletinul părții vătămate, primele zile inculpata se înțelegea cu potențialii clienți a părții vătămate. Inculpata de fapt a recunoscut că a avut și un câștig din activitatea părții vătămate, ea a declarat că din veniturile din practicarea prostituției, ea cu partea vătămată în jumătate achitau chiria apartamentului, atunci când anterior, până la sosirea părții vătămate, inculpata a fost nevoită să achite chiria singură. Mai mult decât atât, jumătate din venituri obținute din activitatea legată cu prestarea serviciilor sexuale, ea achita inculpatei, aceasta a fost condiția pusă inițial de către ultima.

De asemenea, din declarațiile părții vătămate reiese că dânsa a vrut să înceteze practicarea prostituției, ea a fost șantajată de inculpată - din declarațiile părții vătămate: „după aproximativ o săptămână de activitate, și-a dat seama că nu îi place genul de activitate cu care se ocupă și a hotărât să plece acasă. Diana i-a zis că nu îi permite să plece. A zis că îi ia buletinul și certificatul de naștere a copilului și nu îi dă copilul. Actele de identitate se aflau în geanta din camera sa, care s-au dovedit a fi lipsă. În ziua aceea, Pinteac D. cumpărase careva produse pentru casă și în momentul când a zis că vrea să plece, Diana i-a comunicat că nu o lasă să plece deoarece urmează să îi întoarcă banii pentru cheltuielile pe care ea le-a suportat și anume pentru produsele cumpărate de către aceasta. Datoria constituia suma de 200 lei. Deoarece Pinteac D. i-a luat actele,

a renunțat de a mai pleca și a rămas să presteze servicii sexuale în continuare contra plată. Deseori Pinteac D. striga la ea și la copil, deoarece așa este felul ei de a fi.

Prin urmare, existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. a), f), g) Cod penal, săvârșită de către Pinteac Diana, a fost constatată în cadrul cercetării judecătorești și probată pe deplin.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind recalificarea acțiunilor inculpatei din art. 165 alin. (1) lit. a), f), g) Cod penal în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, rezultă din probele administrate.

Ori, învinuirea înaintată inculpatei în temeiul 165 alin. (1) lit. a), f), g) Cod penal nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că probele prezentate de acuzatorul de stat demonstrează comiterea de către ea a infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Codul penal, ca proxenetismul, individualizat prin îndemnul la prostituție, determinarea la prostituție și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană.

Circumstanțele invocate în apelul acuzatorului de stat sunt nefondate, având un caracter declarativ.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpaților, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul indică că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzută de art. 165 Cod penal, este unul complex. Aceasta se datorează caracterului complex al faptei prejudiciabile din contextul traficului de ființe umane.

Deci, obiectul juridic special al componentei traficului de ființe umane îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea fizică a persoanei. În contextul infracțiunii prevăzute de art. 165 Cod penal, libertatea persoanei nu prevede doar libertatea fizică adică, libertatea de a se deplasa, de a determina locul aflării sale, dar și libertatea care presupune lipsa oricărei presiuni psihice, îndreptată spre schimbarea comportamentului persoanei traficate. Într-o societate civilizată, libertatea persoanei nu poate constitui obiectul vreunei afaceri. Libertatea persoanei reprezintă obiectul principal de lezare, În speță, prin acțiunile sale. Pinteac Diana, prin înșelăciune a recrutat-o pe partea vătămată Ungureanu Pelaghia să presteze servicii sexuale contra plată în locuința închiriată de către inculpată, înșelăciune care s-a manifestat prin ceea că Pelaghia Ungureanu a fost dusă în eroare cu privire la sumele de bani achitate pentru gazdă, plasare a anunțurilor și impunerea de a achita jumătate din suma primită de la clienți, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate - „În discuție, Diana i-a propus sa meargă cu ea la Chișinău și să lucreze împreună. Suplimentar, i-a propus să locuiască

împreună cu ea, în apartamentul pe care îl închiria. Nu i-a explicat cu ce anume urmează să se ocupe, dar având în vedere discuțiile anterioare pe care le-a purtat cu Diana, a înțeles că este vorba de lucru la cafenea. În Chișinău, Pinteac D. i-a relatat cu ce se ocupă, și anume că prestează servicii sexuale contra plată, adică practică prostituția. I-a propus să practice aceeași activitate cu condiția să i se ofere jumătate din banii obținuți de aceasta. Totodată, Pinteac D. a informat-o în privința tarifelor care se percepeau pentru serviciile sexuale și care erau următoarele: 500 lei pentru o oră sau 300 lei pentru un raport sexual. O altă condiție era plata în jumate pentru serviciile comunale produse alimentare. Din suma de bani care urma să îi revină lui Dianei Pinteac, aceasta urma să meargă la ziarul Makler și cu ajutorul buletinului său să plaseze anunțuri”.

Victima infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 165 Cod penal, poate fi numai persoana care în momentul comiterii faptei a atins vârsta de 18 ani. Prin aceasta, conform materialelor cauzei penale și anume declarațiilor părții vătămate, se confirmă că ultima avea deja 18 ani, în momentul în care a fost consumată infracțiunea.

În contextul infracțiunii specificate, partea vătămată Ungureanu P. a fost informată de către inculpată cu privire la condițiile prestării serviciilor sexuale, iar ultima a primit consimțământul primei, însă acest fapt nu înlătură răspunderea penală a făptuitorului. Chiar dacă victima și-a exprimat consimțământul de a fi traficată, acesta este redus la zero, este anulat, nevalabil, întrucât inculpata a recurs la unul din factorii de viciere a consimțământului și anume folosirea poziției de vulnerabilitate, amenințare de aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei și înșelăciune.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 165 Cod penal se exprimă în fapta prejudiciabilă care cuprinde următoarele două acțiuni cu caracter alternativ: 1) acțiunea principală și 2) acțiunea sau inacțiunea adiacentă.

Conform actului de învinuire, acțiunea principală a laturii obiective a infracțiunii analizate, a fost săvârșită prin:

1) Recrutare - a fost demonstrată în special cu declarațiile părții vătămate Ungureanu P., în care se constată că ultima, fiind vizitată de inculpată la domiciliul ei în r-nul XXXX s. XXXX, în urma discuțiilor a aflat despre starea precară a victimii, manifestată prin lipsa unui loc de muncă și întreținerea unui copil minor și a fost determinată să presteze servicii sexuale contra plată în locuința închiriată de către inculpata Pinteac Diana;

2) Adăpostire - a fost demonstrată în special cu declarațiile părții vătămate Ungureanu P., care coroborează cu declarațiile martorilor Russu Eugenia și Morărescu Ionela, în care se demonstrează că partea vătămată Ungureanu Pelagheia a venit împreună cu copilul ei minor în mun. Chișinău, iar Pinteac Diana a întâlnit-o la gara și i-a achitat drumul, i-a cazat într-un apartament din mun. Chișinău str. XXXX. Ultima primea zilnic bani din urma exploatării sexuale a lui Ungureanu P. Faptul adăpostirii este probat prin declarațiile martorilor Russu Eugenia și Morărescu Ionela, care au declarat că au fost împreună aproximativ de trei ori în vizită în apartamentul unde locuia Ungureanu P. împreună cu Pinteac D., în care acestea prestau servicii sexuale.

Acțiunea adiacentă a infracțiunii investigate își găsește exprimare în modalitățile enumerate de săvârșire a infracțiunii, prin: a) aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei f) înșelăciune; g) abuz de poziție de vulnerabilitate.

Astfel, acțiunea adiacentă este demonstrată prin declarațiile părții vătămate Ungureanu P. și anume ultima, în cadrul audierii, a evidențiat că învinuita Pinteac Diana cunoștea că partea vătămată avea nevoie de bani pentru că are un copil minor la întreținere, că tatăl ei este decedat, iar mama ei este plecată peste hotare la muncă, de asemenea partea vătămată a declarat că la acel moment nu avea bani și Pinteac Diana i-a achitat costul biletului de călătorie la preț de 35 lei, drept consecință se atestă folosirea de către inculpată a poziției de vulnerabilitate.

Înșelăciunea în speța dată se constată prin declarațiile părții vătămate în care a indicat că din suma de bani primiți de la clienți, învinuita îi lua jumătate din bani. Despre faptul dat, și anume că ea va achita și gazda și jumătate din banii obținuți de la fiecare client, Pinteac D. nu i-a spus inițial, deja când se afla în apartamentul din str. XXXX 5.

Aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei se atestă prin declarațiile părții vătămate în care a invocat că inculpata o amenința cu răfuială fizică, ca să lucreze, când partea vătămată nu dorea să activeze și spunea că dacă nu va presta servicii sexuale, nu o să-și vadă copilul. Așadar, se reține prezența unei poziții de superioritate a inculpatei în raport cu victima, deoarece aceasta influența libertatea psihică a părții vătămate cu privire la exploatarea sexuală comercială a părții vătămate.

Infracțiunea prevăzută la alin. (1) art. 165 Cod penal este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul obținerii controlului asupra victimei. Astfel, dacă același făptuitor, de exemplu, recrutează, transportă și adăpostește victima, iar aceste activități sunt însoțite de una dintre modalitățile acțiunii adiacente, deja în momentul recrutării victimei, infracțiunea trebuie considerată consumată. Transportarea și adăposirea victimei se vor referi la momentul de epuizare a infracțiunii specificate la alin. (1) art. 165 Cod penal. Prin urmare, conform speței date se probează că în momentul recrutării și ulterior adăpostirii părții vătămate cu scopul exploatarei sexuale comerciale, infracțiunea dată a fost consumată.

În dispoziția de la alin. (1) art. 165 Cod penal, legiuitorul nominalizează anumite scopuri speciale ale infracțiunii corespunzătoare: 1) scopul acțiunii principale din cadrul infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 165 Cod penal (scopul de exploatare sexuală comercială). Prin „exploatare sexuală comercială“ se înțelege activitatea aducătoare de profituri, care are drept efect majorarea activului patrimonial al făptuitorului, exprimându-se în folosirea victimei, prin constrângere, în prostituție, în industria pornografică sau în alte asemenea activități care presupun exploatarea sexualității victimei.

Așadar, intenția directă a învinuitei se demonstrează prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, căci inculpate, conducându-se de motivul de profit, abuzând de poziție de vulnerabilitate în recrutarea părții vătămate scopul exploatarei sexuale comerciale, își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Subiectul infracțiunii specificate la alin. (1) art. 165 Cod penal este: 1) persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii faptei, a atins vârsta de 16 ani, iar conform materialelor cauzei penale se constată faptul că inculpata întrunește calitatea necesară de subiect a infracțiunii.

Potrivit „Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22.12.2008 pentru modificarea și completarea Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 37 din 22 noiembrie 2004 „Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii” - în situația unor acte de recrutare, transportare, transferare, adăpostire sau primire a unei persoane, prin amenințare, violență, răpire, înșelăciune, abuz de autoritate, de starea de vulnerabilitate sau prin alte forme de constrângere. ori profitând de imposibilitatea altei persoane de a-și exprima voința, sau prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării acestei persoane, prin practicarea cerșetoriei, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane, prevăzute de an. 165 Cod penal, respectiv în acțiunile învinuitei Pinteac D., se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin (1) lit. a), f), g) Cod penal, deoarece latura obiectivă a fost realizată anume prin organizarea recrutării și adăpostirii părții vătămate, în urma căreia a beneficiat și de bani, de pe urma exploatării acestora în scopul exploatării sexuale.

Astfel, reieșind din probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, vina inculpatei în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost continuată pe deplin. Traficul de ființe umane este demonstrat pe deplin de probele cercetate în instanța de judecată.

Analizând declarațiile inculpatei în coroborare cu alte probe cercetate în cadrul ședinței de judecată, inculpata nu neagă faptul recrutării părții vătămate, în scopul exploatării sexuale comerciale. Ea declară că practica prostituția de mai demult, inculpata i-a propus părții vătămate să practice prostituția, i-a povestit condițiile de lucru, care este venitul din practicarea activității de acest gen, a adus-o în apartamentul pe care inculpata îl închiria de mai demult în care și au fost prestate servicii sexuale contra plată, a plasat anunțurile în ziarul Makler despre acordarea serviciilor sexuale. La plasarea anunțurilor, inculpata a folosit buletinul părții vătămate, primele zile inculpata se înțelegea cu potențialii clienți a părții vătămate. Inculpata de fapt a recunoscut că a avut și un câștig din activitatea părții vătămate, ea a declarat că din veniturile din practicarea prostituției, ea cu partea vătămată în jumătate achitau chiria apartamentului, atunci când anterior, până la sosirea părții vătămate, inculpata a fost nevoită să achite chiria singură. Mai mult decât atât, jumătate din venituri obținute din activitatea legată cu prestarea serviciilor sexuale, ea achita inculpatei, aceasta a fost condiția pusă inițial de către ultima.

De asemenea, din declarațiile părții vătămate reiese că dânsa a vrut să înceteze practicarea prostituției, ea a fost șantajată de inculpată - din declarațiile părții vătămate: „după aproximativ o săptămână de activitate, și-a dat seama că nu îi place genul de activitate cu care se ocupă și a hotărât să plece acasă. Diana i-a zis că nu îi permite să plece. A zis că îi ia buletinul și certificatul de naștere a copilului și nu îi dă copilul. Actele de identitate se aflau în geanta din camera sa, care s-au dovedit a fi lipsă. În ziua

aceea, Pinteac D. cumpărase careva produse pentru casă și în momentul când a zis că vrea să plece, Diana i-a comunicat că nu o lasă să plece deoarece urmează să îi întoarcă banii pentru cheltuielile pe care ea le-a suportat și anume pentru produsele cumpărate de către aceasta. Datoria constituia suma de 200 lei. Deoarece Pinteac D. i-a luat actele, a renunțat de a mai pleca și a rămas să presteze servicii sexuale în continuare contra plată. Deseori Pinteac D. striga la ea și la copil, deoarece așa este felul ei de a fi.

Prin urmare, existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. a), f), g) Cod penal, săvârșită de către Pinteac Diana, a fost constatată în cadrul cercetării judecătorești și probată pe deplin.

Astfel, instanța de apel a menținut soluția instanței de fond cu privire la calificarea faptei inculpatei printr-o motivare superficială, fără a clarifica aspectele esențiale descrise, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, decizia instanței nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură

penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept imputate inculpatei prin rechizitoriu.

Ori, nu s-a pronunțat sub nicio formă privind învinuirea că ea: „... *aflându-se în s. XXXX, r-nul XXXX, acționând intenționat, conducându-se de motivul de profit, urmărind scopul exploatării sexuale comercială a lui Ungureanu Pelaghia, prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială și familiară grea și lipsa surselor financiare de întreținere) și înșelăciune manifestată prin promiterea obținerii unui venit considerabil, a recrutat-o pe Ungureanu Pelaghia, pentru a presta servicii sexuale..., a adăpostit-o pe Ungureanu Pelaghia, într-un apartament din mun. Chișinău, str. XXXX, închiriat pentru prestarea serviciilor..., iar când Ungureanu Pelaghia refuza să presteze servicii sexuale, era impusă prin amenințări că nu își va mai vedea copilul și prin amenințare cu răfuială fizică*”;

b) nu a coroborat învinuirea formulată inculpatei cu jurisprudența națională, potrivit cărei: „*recrutarea în scopul traficului de ființe umane presupune atragerea persoanelor prin selecționare într-o anumită activitate determinată de scopurile stipulate în art.165 CP. Mijloacele de recrutare pot fi efectuate prin constrângere, înșelăciune parțială sau totală etc. Adăpostirea victimei este plasarea acesteia într-un loc ferit pentru a nu fi descoperită de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficantul. În cazul proxenetismului, prostituata, de regulă, nu este victimă. În această situație între prostituată și proxenet există niște relații benevole. Însă, în unele cazuri persoanele implicate pot fi recunoscute ca victime, deoarece infracțiunea dată le poate cauza pagube morale, fizice sau materiale. Delimitând traficul de ființe umane de proxenetism, urmează de avut în vedere că, în raport cu conținutul dispozițiilor legale menționate în art. 220 CP, pe de o parte, și art. 165 CP, pe de altă parte, infracțiunea de trafic de persoane se poate realiza numai prin acte de constrângere ori asimilate acestora. În situația unor acte de recrutare, adăpostire a unei persoane, prin amenințare, violență, înșelăciune, abuz de autoritate, de starea de vulnerabilitate sau prin alte forme de constrângere, sau prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării acestei persoane, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane, prevăzute de art.165 CP. Așadar, traficul este o infracțiune contra persoanei, impusă prin constrângere în diversele ei forme. Proxenetismul este o infracțiune contra sănătății publice și conviețuirii sociale (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 22.11.2004, nr.37 - Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii, pct. 3.1., 3.4., 15., 15¹*)”;*

c) doar a trecut în revistă probe administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele acușării invocate în prima instanță, repetate în apel și recursul ordinar, în special privind declarațiile de la faza urmăririi penale ale părții vătămate, ale martorilor Morărescu I. și Rusu E., probele scrise, lipsind cu desăvârșire aprecierea instanței privind înlăturarea divergențelor respective, respingerea unor probe și admiterea altor dovezi (pct. 3.,5. din decizie).

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

d) noua faptă infracțională constatată și imputată inculpatei din oficiu, în care se regăsesc acțiuni neincriminate ultimei și prin rechizitoriu, adică: *„Pinteac Diana, aproximativ în perioada de timp cuprinsă între toamna anului 2013 și sfârșitul anului 2014, a purtat discuții cu partea vătămată Ungureanu Pelaghia cu privire la activitatea pe care o practica inculpata (și anume prostituția) în apartamentul închiriat pe str. XXXX din mun. Chișinău. În urma acestor discuții inculpata i-a comunicat părții vătămate că în cazul în care aceasta va dori să practice această activitate împreună cu inculpata, va fi necesar să accepte următoarele condiții: să perceapă de la clienți taxa pentru serviciile sexuale fixată de inculpată, să transmită o parte din venitul obținut de la clienți inculpatei și să achite împreună cu inculpata chiria apartamentului și să suporte împreună cheltuielile pentru procurarea produselor de uz casnic și alimentare. În rezultat, partea vătămată Ungureanu Pelaghia a acceptat benevol să practice prostituția împreună cu inculpata în condițiile enunțate de inculpată în apartamentul închiriat...”*, nu a fost coroborată cu prescripțiile clare din art. 325 alin. (1) și 24 alin. (2) Cod de procedură penală, că judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, instanța judecătorească nefiind un organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acușării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel

se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 6 par. 1, 2 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 19 alin. (1), 25 alin. (4) Cod de procedură penală, orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale de către o instanță legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod. Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul de a-i fi judecată cauza de acea instanță și de acel judecător în competența cărora ea este dată prin lege. Potrivit art. 30 alin. (5), 31 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, recursul împotriva hotărârilor judecătorești în cauzele penale pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul se judecă în complet format din 3 judecători, care trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei. În cazul în care cauza se judecă de un complet format din 3 judecători și unul din aceștia nu poate participa în continuare la judecarea cauzei din motiv de boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, acest judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare. În corespundere cu art. 6/1 alin. (1/1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui Curții de Apel și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii. Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege. Potrivit pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, schimbarea membrilor completului de judecată se impune în cazurile în care există unul din următoarele temeuri: boală îndelungată, deces, eliberare din funcție, abținere, recuzare, detașare, transferare, promovare, suspendare din funcție, incompatibilități. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 CPP, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 14.7.*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de

instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele acușării, invocate în prima instanță, repetate în apel și recursul ordinar, în special privind declarațiile de la faza urmăririi penale ale părții vătămate, ale martorilor Morărescu I. și Rusu E., probele scrise, lipsind cu desăvârșire aprecierea instanței privind înlăturarea divergențelor respective, respingerea unor probe și admiterea altor dovezi (*pct. 3. - 5. din decizie*);

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile date în instanța de fond ale inculpatei, părții vătămate, martorilor Russu E și Morărescu I.;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. **3.** și **5.**, cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate, în special că: „...partea vătămată Ungureanu P. a fost informată de către inculpată cu privire la condițiile prestării serviciilor sexuale, iar ultima a primii consimțământul primei, însă acest fapt nu înlătură răspunderea penală a făptuitorului. Chiar dacă victima și-a exprimat consimțământul de a fi traficată, acesta este redus la zero, este anulat, nevalabil, întrucât inculpata a recurs la unul din factorii de viciere a consimțământului și anume folosirea poziției de vulnerabilitate, amenințare de aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei și înșelăciune.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 165 Cod penal se exprimă în fapta prejudiciabilă care cuprinde următoarele două acțiuni cu caracter alternativ: 1) acțiunea principală și 2) acțiunea sau inacțiunea adiacentă.

Recrutarea - demonstrată în special cu declarațiile părții vătămate Ungureanu P., în care se constată că ultima, fiind vizitată de inculpată la domiciliul ei în r-nul XXXX s. XXXX, în urma discuțiilor a aflat despre starea precară a victimii, manifestată prin lipsa unui loc de muncă și întreținerea unui copil minor și a fost determinată să presteze servicii sexuale contra plată în locuința închiriată de către inculpata Pinteac Diana,

Adăpostirea - demonstrată în special cu declarațiile părții vătămate Ungureanu P., care coroborează cu declarațiile martorilor Russu Eugenia și Morărescu Ionela, în care se demonstrează că partea vătămată Ungureanu Pelagheia a venit împreună cu copilul ei minor în mun. Chișinău, iar Pinteac Diana a întâlnit-o la gara și i-a achitat drumul, i-a cazat într-un apartament din mun. Chișinău str. XXXX. Ultima primea zilnic bani din urma exploatării sexuale a lui Ungureanu P. Faptul adăpostirii este probat prin declarațiile martorilor Russu Eugenia și Morărescu Ionela, care au declarat că au fost împreună aproximativ de trei ori în vizită în apartamentul unde locuia Ungureanu P. împreună cu Pinteac D., în care acestea prestau servicii sexuale.

Acțiunea adiacentă a infracțiunii investigate își găsește exprimare în modalitățile enumerate de săvârșire a infracțiunii, prin: a) aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei f) înșelăciune; g) abuz de poziție de vulnerabilitate.

Astfel, acțiunea adiacentă este demonstrată prin declarațiile părții vătămate Ungureanu P. și anume ultima, în cadrul audierii, a evidențiat că învinuita Pinteac Diana cunoștea că partea vătămată avea nevoie de bani pentru că are un copil minor la întreținere, că tatăl ei este decedat, iar mama ei este plecată peste hotare la muncă, de asemenea partea vătămată a declarat că la acel moment nu avea bani și Pinteac Diana i-a achitat costul biletului de călătorie la preț de 35 lei, drept consecință se atestă folosirea de către inculpată a poziției de vulnerabilitate.

De asemenea, din declarațiile părții vătămate reiese că dânsa a vrut să înceteze practicarea prostituției, ea a fost șantajată de inculpată - din declarațiile părții vătămate: „după aproximativ o săptămână de activitate, și-a dat seama că nu îi place genul de activitate cu care se ocupă și a hotărât să plece acasă. Diana i-a zis că nu îi permite să plece. A zis că îi ia buletinul și certificatul de naștere a copilului și nu îi dă copilul. Actele de identitate se aflau în geanta din camera sa, care s-au dovedit a fi lipsă. În ziua aceea, Pinteac D. cumpărase careva produse pentru casă și în momentul când a zis că vrea să plece, Diana i-a comunicat că nu o lasă să plece deoarece urmează să îi întoarcă banii pentru cheltuielile pe care ea le-a suportat și anume pentru produsele cumpărate de către aceasta. Datoria constituia suma de 200 lei. Deoarece Pinteac D. i-a luat actele, a renunțat de a mai pleca și a rămas să presteze servicii sexuale în continuare contra plată. Deseori Pinteac D. striga la ea și la copil, deoarece așa este felul ei de a fi.

Înșelăciunea în speța dată se constată prin declarațiile părții vătămate în care a indicat că din suma de bani primiți de la clienți, învinuita îi lua jumătate din bani. Despre faptul dat, și anume că ea va achita și gazda și jumătate din banii obținuți de la fiecare client, Pinteac D. nu i-a spus inițial, deja când se afla în apartamentul din str. XXXX X.

Aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei se atestă prin declarațiile părții vătămate în care a invocat că inculpata o amenința cu răfuială fizică, ca să lucreze, când partea vătămată nu dorea să activeze și spunea că dacă nu va presta servicii sexuale, nu o să-și vadă copilul. Așadar, se reține prezența unei poziții de superioritate a inculpatei în raport cu victima, deoarece aceasta influența libertatea psihică a părții vătămate cu privire la exploatarea sexuală comercială a părții vătămate...” (pct. 3. - 5. din decizie);

e) potrivit procesului-verbal al ședinței judiciare, a început judecarea cauzei completul format din judecătorii Iurie Iordan, Elena Cojocari și Alexandru Gafton, dar au finisat-o și pronunțat decizia contestată judecătorii Iurie Iordan, Elena Cojocari și Marcel Juganari (f.d. 48-51, vol. 2).

Totodată, în materialele cauzei lipsește încheierea președintelui instanței motivată pe criteriile prescrise în art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală și pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, despre schimbarea judecătorului Alexandru Gafton.

Ori, potrivit stipulărilor din art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în niciun mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu. Deci, încălcările nominalizate a normelor procesuale-penale au lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, că instanța nu a fost compusă potrivit legii, fiind încălcate prevederile art. 31 Cod de procedură penală, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se

impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, casează total decizia Chișinău din 17 mai 2022 în privința inculpatei Pinteac Diana XXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 16 decembrie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico

